

tage en generel gennemgang af retsplejelovens regler om protokollering i straffesager.

Efter kommissoriet skal udvalget på baggrund af gennemgangen overveje spørgsmålet om modernisering af reglerne om protokollering i straffesager ud fra en retssikkerhedsmæssig synsvinkel og under hensyntagen til de teknologiske muligheder.

Af kommissoriet fremgår, at Domstolsstyrelsen har peget på, at der kan være grund til at overveje, om protokolleringen i visse straffesager bør forenkles, således at forklaringer afgivet i retten ikke dikteres, men i stedet optages på lydmedium med mulighed for efterfølgende renskrivning til brug for anke, retsbogsudskrifter mv.

I overensstemmelse med en bemærkning i kommissoriet om bistand fra Domstolsstyrelsen har en arbejdsgruppe under Domstolsstyrelsen i marts 2006 afgivet en redegørelse om protokollering i straffesager, som bl.a. indeholder en beskrivelse af forskellige modeller for protokollering. Domstolsstyrelsen har ved fremsendelsen af redegørelsen til Strafferetsplejeudvalget tilbudt i givet fald at iværksætte supplerende undersøgelser og/eller forsøg, der nærmere kan belyse de tekniske muligheder, der kan gøres brug af ved protokollering i straffesager.

Efter en foreløbig drøftelse af kommissoriet har Strafferetsplejeudvalget herefter bl.a. besluttet at søge at få belyst de praktiske muligheder for lydoptagelse af forklaringer under hovedforhandlingen i straffesager.

Spørgsmålet om gennemførelsen af sådanne forsøg har i foråret 2007 været drøftet mellem Strafferetsplejeudvalget, Domstolsstyrelsen og Justitsministeriet.

Strafferetsplejeudvalget har herefter ved brev af 17. september 2007 til Justitsministeriet anbefalet, at der søges tilvejebragt lovhjemmel til som led i en forsøgsordning med lydoptagelse af forklaringer i straffesager at fravige retsplejelovens regler om gengivelse af forklaringerne i retsbøgerne.

Udvalget anfører, at det må anses for centralt for udvalgets kommende overvejelser om udnyttelse af de teknologiske muligheder i forbindelse med protokollering, at sådanne muligheder kan belyses praktisk gennem forsøg.

Forsøg vedrørende protokollering til brug for udvalgets overvejelser om modernisering af retsplejelovens regler herom bør efter udvalgets opfattelse udformes sådan, at flest mulige aspekter af mulighederne for lettelse af protokollering gennem anvendelse af teknik afprøves. Forsøgene bør omfatte såvel anvendelse af lydoptageteknik som afprøvning af forskellige arbejds gange i forbindelse hermed.

Forsøgene bør således under alle omstændigheder omfatte den rent praktisk-tekniske side af lydoptagelse af forklaringer i retsmøder. Væsentligere er dog de arbejds gange, der benyttes, og det produkt, der kommer ud af dem.

Forsøg bør – for at opnå så realistiske erfaringer som muligt – gennemføres som driftsforsøg, dvs. gennemføres ved behandlingen af en række straffesager ved en eller flere byretter.

Strafferetsplejeudvalget skitserer herefter følgende model for sådanne forsøg:

- Forklaringer under hovedforhandlingen i straffesager i første instans optages på tidssvarende lydmedium.
- Der deltager ikke retssekretær i hovedforhandlingen af hensyn til protokollering.
- Dommeren gør kun notater om de afgivne forklaringer af hensyn til egen sagsbehandling/votering.
- Forklaringerne indføres som udgangspunkt ikke i retsbogen.
- Forklaringerne medtages som udgangspunkt kun i dommen i det omfang, det er nødvendigt at gengive forklaringerne i præmisserne.
- Lydoptagelsen stilles til parternes disposition til brug ved appelovervejelser.
- I tilfælde af anke – eller efter ønske i øvrigt fra en part – indføres forklaringerne i retsbogen.
- I tilfælde af en anmodning om aktindsigt i dommen efter retsplejelovens § 41 b suppleres dommen i givet fald med en gengivelse af forklaringerne svarende til, hvad der kræves efter retsplejelovens § 218 a, stk. 1.

Det er efter udvalgets opfattelse væsentligt, at forsoget også belyser anvendelsen af lydmediet til efterfølgende brug, herunder såvel tilgængeligheden for parterne og andre som efterfølgende renskrift (protokollering).

Strafferetsplejeudvalget anfører endvidere, at forsogene bør gennemføres på en sådan måde, at der tages de nødvendige hensyn til parterne mv. Det bør således ved forsogene forudsættes, at gennemførelsen forstås af Domstolsstyrelsen i samarbejde med den eller de pågældende retter, at vedkommende retspræsident godkender retningslinjerne for det enkelte forsøg, at retten efter sagens karakter kan beslutte, at der skal foretages sædvanlig protokollering, at en part uden angivelse af begrundelse skal kunne forlange en udskrift af forklaringerne, der opfylder de gældende krav til retsbøger, at anklagemyndigheden og forsvar-